

Fondsbørsernes Ustabilitet

Årsagerne og Shari'ahs lov i forhold til disse

Fondsbørsernes Ustabilitet

Årsagerne og Shari'ahs lov i forhold til disse

Dette hæfte er udgivet af

Hizb ut-Tahrir

Rajab 1418EH / November 1997 E.Kr.

ISBN 87-989718-3-2

Oversættelse af Qur'an

Det bør være klart, at Qur'an udelukkende er autentisk på dens originale sprog, arabisk. Da en fyldestgørende oversættelse af Qur'an er en umulighed, har vi i dette hæfte benyttet en meningsmæssig oversættelse af Qur'an.

ﷻ - subhanahu wa ta'ala (Den ophøjede og fuldkomne)

ﷺ - sallallahu 'alaihi wa sallam (Må Allahs fred og velsignelser være med ham)

ﷻ - radhi allahu 'anha/'anhu (Må Allah være tilfreds med ham/hende)

I Allahs navn, Ar-Rahman, Ar-Rahim

Fondsbørsernes ustabilitet i Vesten

I den sidste uge i oktober 1997 led de store fondsbørserne af et skarpt fald i aktiepriser. Det begyndte i Hong Kong, bevægede sig til Japan, så til Europa og dernæst til Amerika. Prisfaldet bevægede sig effektivt fra det ene land til det andet, fra dag til dag. Det skarpe fald var forbundet med en vild panik af frygt for at det foregående var en gentagelse af oktober 1987, da Dow-Jones indekset i New York faldt med 22 % på en enkelt dag, eller endnu værre, en mulig gentagelse af, hvad der skete i 1929, da et kollaps i aktieværdierne i USA førte til en større økonomisk depression, som stadig bliver benævnt i historiebøgerne som “Den Store Depression” (The Great Depression). Denne depression stod på i mere end ti år og resulterede i fattigdom, hungersnød og elendighed. Depressionen ophørte ikke før Franklin Roosevelt besluttede at inddrage USA i den 2. Verdenskrig og genoplive sin økonomi igennem en enorm militær produktion.

Op til den seneste krise i Europa, havde en række lande i Sydøstasien igennem sommeren været vidne til en nedgang i deres lokale valutakurser samt et fald i deres selskabers aktiepriser og noget nær et kollaps af snesevis af banker og selskaber. Denne tendens startede i Thailand og bevægede sig derefter til Filippinerne, Malaysia og Indonesien. Krisen bredte sig herefter som en epidemi til Sydkorea og Taiwan i Nordasien indtil den nåede til Vestens største finansielle base i Asien, nemlig Hong Kong, i slutningen af oktober. Da indså Vestens markeder, at epidemien var alvorlig. Følgende skete der et kollaps i Europa og New York.

Årsagerne til de to nævnte kriser er en række egenskaber i det kapitalistiske system, dog er de forskellige i type og kaliber. Aktiemarkederne i Sydøstasien er svage og skrøbelige. De handlende på disse markeder er få og uerfarne hvad markedernes fælder angår. Dem,

der nyder gavn af disse markeder er korrupte regenter, som i tilfældet med Thailand og Indonesien. Det var disse regenter, der promoverede markederne og tillod vestlige investorer at handle deri og muliggjorde for dem at tjene hurtige penge derfra. USA fik disse regenter, og mange andre lignende regenter i øvrige lande, til at etablere aktiemarkeder i vestlig stil i deres lande og gøre det muligt for de vestlige kapitalindehavere at handle deri og flytte deres kapital ind og ud af landene, nemt og når som helst de måtte ønske det. De gjorde dette under påskud af at fremme den udenlandske kapitals "investering" i deres økonomier, hvilket de hævder er en af den nye globale økonomis nødvendigheder.

Dette er dog ikke en investering i et lands økonomi, selvom det betegnes som "indirekte investering". Dette er fordi reel investering er som den amerikanerne foretog i kølvandet på 2. Verdenskrig, da de opkøbte en række større fabriksanlæg og virksomheder i Europa og andetsteds, og bestyrede dem ved at forbinde dem direkte til deres moderselskaber. Dette var en direkte og reel investering. Hvad angår indirekte investering, så forekommer dette når man køber et antal aktier i et lokalt, etableret selskab, som er bestyret af lokale folk eller af staten, og når nogle af selskabets aktier handles med i det lokale aktiemarked. En investor køber således disse aktier på dette marked, ikke med det formål at erhverve sig eller bestyre det pågældende selskab, ej heller for at få del i dets udbytte ved at vente på sin dividende, men med det formål at opnå uhyre og hurtig gevinst som resultat af en skarp stigning i værdien af de aktier han har købt. De mest frugtbare markeder til et sådant formål for sådanne folk er de såkaldte udviklingslande, hvor de kan have indflydelse på priserne. Markederne i disse lande er små, og det er let for de vestlige investorer at fremprovokere prisstigninger. De lokale handlende på disse markeder er få, og de mangler den kapital og kendskab til markedets tricks og mod, som de vestlige investorer besidder.

Når en vestlig investor indtræder sådan et land, kommer han oftest i form af en investeringsfond, som besidder hundreder af millioner eller milliarder af dollars. Disse penge stammer enten fra banklån eller fra velhavende vesterlændinge. Investoren køber så lokale aktier uden at agere som en tilskuer, der venter på at aktiepriserne skal stige, men snarere tyr han til udspekulerede metoder for at promovere de købte aktier. Eksempelvis ved at lække nyheden om, at han har investeret stort i specifikke aktier, eller ved at reklamere med, at hans research indikerer, at selskabet, hvis aktier han lige har købt, har en glimrende fremtid. Han kan også ty til andre metoder, hvis virkelighed malajerne, thailænderne og indoneserne ikke kan gennemskue. Således vil de lokale skynde sig at købe disse aktier, hvilket resulterer i en pludselig eller gradvis prisstigning. Som regel behøver investeringsfonden ikke at vente længe før priserne når fondens beregning. Herefter sælger fonden sine aktier til landets befolkning på det lokale marked, tager sin kapital og hurtige gevinst og søger efter aktier i et andet selskab, i samme land eller i et andet land. Alt dette finder sted inden landets befolkning indser, hvad der er foregået og hvad der vil ramme dem. I visse tilfælde handler de vestlige investeringsfonde kollektivt som én gruppe på markedet, da de har identiske mål og aktiviteter. Derfor kan et generelt sammenbrud forekomme på markedet, når alle disse investeringsfonde trækker sig på samme tid, hvorfor den lokale valuta kolliderer, og de lokale banker, som ydede lån til spekulatøren på markedet, bliver truet.

Dette er den indirekte investering, som USA har promoveret og påtvunget "udviklingslandene" siden Sovjetunionens sammenbrud, hvor USA's blev til den eneste internationalt dominerende magt, som fik hegemoni over verdens økonomi. Realiteten af denne investering, som efterhånden er blevet langt mere betydningsfuld og meget farligere end den direkte investering, er en krænkende bemægtigelse af udviklingslandenes rigdomme og økonomi. Indirekte investering er også hovedårsagen til de efterfølgende finansielle og økonomiske rystelser i disse lande, hvilket medførte en ydmygende forarmelse af deres befolkninger, det være sig i Latinamerika, eksempelvis Mexico,

Brasilien og Argentina, eller i Mellemøsten, som Tyrkiet, Egypten og Jordan. Det er også årsagen til det, der skete og stadig forekommer på Sydøstasiens aktiemarkeder, som for eksempel i Indonesien og Malaysia.

Hvad angår aktiemarkederne i Europa og USA, så adskiller de sig radikalt fra deres modstykker i udviklingslande. Disse markeder er traditionsrige og har eksisteret i to århundreder eller mere. Antallet af handlende på nogle af disse markeder tæller hundrede af tusinder, og på de største markeder, London og New York, når antallet millioner. De formuer, der investeres i aktier og obligationer er enorme; det siges, at de overstiger værdien af de reelle aktiver i de pågældende lande, herunder fast ejendom, kommercielle centre, fabrikker og varer. Det hævdes også, at aktiviteten på obligations- og aktiemarkedet, dvs. værdien af, hvad der sælges af aktier og obligationer, overstiger salget af reelle varer og serviceydelser. Dette betyder, at overfloden af handlende på disse markeder og den lettilgængelige kapital, foruden den intense konkurrence de handlende imellem, forhindrer enhver af dem i at få ensidig kontrol over markedet, eller en del heraf, med henblik på at opnå hurtig gevinst på bekostning af andre handlende blandt de store kapitalindehavere.

Ikke desto mindre har mange deltagende på disse markeder akkumuleret enorme formuer og dedikeret al deres tid til at handle på disse markeder. De har påfundet adskillige teknikker, fremgangsmåder og bindende kontrakter med henblik på at kunne time køb og salg af aktier og påvirke deres priser. Alt dette har på ingen måde direkte forbindelse til aktiviteterne af de selskaber, hvis aktier handles, ej heller har det forbindelse til markedet for de varer og tjenester, selskaberne sælger, eller deres profitter. Disse teknikker, fremgangsmåder og påfundene kontrakter for handlen på aktiemarkedet er blevet genstand for studier på de fleste universiteter. Imidlertid er alle markederne, hvori der handles med aktieselskabernes aktier, svagere end et edderkoppespind. Det samme gælder for de markeder, hvori der

handles med statsobligationer eller selskabsobligationer. Dette skyldes, at tilstrømningen til handlen med disse er baseret på "tilliden" til, at deres priser er konstant stigende, folks grådighed efter en let gevinst fra denne konstante stigning og på det faktum at folks grådighed, især i Vesten, ingen grænser har, så længe solen står op hver morgen. Derfor strømmer de nu til køb af aktiecertifikater, motiveret af grådighed efter at få mere. Alt dette er nøjagtig, hvad kurtageforeninger og kreditinstitutter promoverer på disse markeder, da de foretager køb og salg af aktier på vegne af almindelige mennesker, hvor de indtjener grove gebyrer som kurtage.

Men så snart denne tillid svækkes, hvad enten det er af forventede eller uforventede årsager, så bliver markedet rystet kraftigt, og mange aktionærer skynder sig at sælge deres aktier samtidigt for at opnå, hvad de tror, de har tjent ved prisstigningerne. De ønsker alle at sælge så hurtigt som muligt, hvorfor priserne styrter ned, hvilket resulterer i, at endnu flere aktionærer ønsker at sælge. Således vil priserne fortsætte med at styrte ned mod bunden, som det var tilfældet i 1929, og var ved at ske i 1987, og som man frygtede ville ske i slutningen af 1997.

Den bevidste muslim er ikke ked af de rystelser, Vesten og dens kapitalistiske system lider af. Snarere er han bedrøvet over det, der rammer muslimerne i f.eks. Indonesien, Malaysia og andre steder, på grund af deres efterlignelse af Vesten og dens systemer og på grund af deres fascination af Vestens edderkopagtige markeder og deres tillid til Vestens påstand om, at den eneste vej mod økonomisk fremgang går gennem "fri markedspolitik", dvs. absolut økonomisk frihed. Dette skyldes, at førnævnte indbefatter at åbne portene helt for vestlig investering, direkte eller indirekte, og indbefatter at man tilslutter sig "verdensøkonomien", dvs. man accepterer etableringen af "fabrikker" i den islamiske verden tilhørende vestlige selskaber, hvor billig arbejdskraft i millionvis bliver udnyttet til at producere forbrugsvarer til deres markeder. Den bevidste muslim burde ligeledes være bedrøvet over at se de vestlige kapitalistiske tanker, inklusive dem, der er relateret

til aktiemarkeder, blive imødekommet af muslimerne, der tilskyndes af de intensive mediekampagner, som USA har lanceret lige siden kommunismens sammenbrud, for at bilde folk ind, at de ikke har andet alternativ end den kapitalistiske tanke, hvorom USA hævder at denne nu befinder sig i sin guldalder.

En kommende stor rystelse på de store aktiemarkeder i Vesten kan afsløre dette spindelvævs skrøbelighed, udstille fejlene og manglerne i det kapitalistiske økonomiske system, og tydeliggøre, at den skinnende overflade er ren bedrag, og ikke lavet af guld. Den kapitalistiske økonomiske tanke er en opportunistisk tanke, der styrter menneskene ned mod afgrunden, da den er baseret på de laveste motiver hos mennesket. Realiteten i de samfund, der adopterer denne tanke, er den, at folk gisper efter deres levebrød, produktion og forbrug uden hensyn til andet end de materielle værdier. Realiteten af disse samfund viser også, at en lille gruppe kapitalindehavere heri dominerer den overvejende majoritet, der arbejder hårdt og lever i bekymring, og de fleste af dem lever i ekstrem fattigdom uden at de kan opfylde deres basale behov. Dog ville det være forkert at vente på en stor økonomisk rystelse på de vestlige markeder, før muslimerne udfra dét indser, at de er blevet ført bag lyset af de kapitalistiske tanker og aktiemarkeder, og at disse virkelig ikke er andet end spindelvæv. Det er nødvendigt, at skitsere deres realitet nu, for at udstille deres fordærv og forklare, at den bærede Islam forbyder disse, og tillader dem ikke.

Aktiemarkederne i Vesten kunne ikke være blevet til, have trivedes og vokse hvis ikke det var for tre grundlæggende systemer i den kapitalistiske økonomi, som er:

- Aktieselskabssystemet.
- Åger-banksystemet (Riba).
- Den uindløselige papirpenge-standard.

Disse tre systemer har tilsammen medvirket til at dele den kapitalistiske økonomi op i to økonomier eller to typer af markeder: Det første er realøkonomien, der har at gøre med produktion og marketing af de reelle varer og tjenester. Og den anden er den finansielle økonomi, der af nogle betegnes som parasit-økonomien, hvor stiftelsen samt køb og salg af diverse finansielle papirer finder sted. Disse opfattes som bindende kontrakter, checks eller værdipapirer, der repræsenterer rettigheder, som ensidigt kan overdrages gennem køb og salg. Det kan være ejerskab i et selskab, gældspapirer, statsobligationer, fast ejendom eller mange andre "rettigheder", der bevises af finansielle papirer, som kan handles med og overdrages som fx optionskontrakten, hvor man midlertidig har valgmulighed mellem enten at købe eller sælge en anden specifik rettighed til en pris, der er forskellig fra markedsprisen. Alt dette har overhovedet ingen direkte forbindelse til realøkonomien. Denne finansielle parasit-økonomi har udviklet sig til sådan en høj grad, at værdien af dens transaktioner har oversteget værdien af de transaktioner, der finder sted i den reelle økonomi, med længder.

Hvad angår aktieselskabssystemet, så opstod det oprindeligt for at gøre det muligt for kapitalindehavere og forretningsmænd at beskytte deres enorme formuer mod kreditorer og andre, der har rettigheder i forhold til deres foretagender, i fald nogle af disse mislykkes. Herudover opstod aktieselskabssystemet for at muliggøre for kapitalindehavere og forretningsmænd at kontrollere almindelige menneskers ejendom i disse foretagender. Det er således, at aktieselskabets særlige kendetegn er, at det har begrænset ansvar. Ifald selskabets foretagende mislykkes og pådrager sig tab, kan dem, der har rettigheder hos selskabet, ikke kræve noget tilbage fra aktionærerne, uanset hvor stor deres formuer end måtte være. De har kun krav på den kapital, der er tilbage i selskabet.

Det er en etableret konvention i Vesten, at et aktieselskab stiftes og bekendtgøres af staten og ikke selskabets grundlæggere. Det er staten, der udsteder stiftelsesbeviset og fastsætter dens målsætninger og antallet

af aktier, selskabet er berettiget til at udstede. Det er også staten, der publicerer aktieselskabsvedtægterne. Således har aktieselskaber en formel personlighed, der er total uafhængig af deres aktionærer. Dette giver en rettighedshavende mulighed til alene at sagsøge selskabet, og forhindrer ham i at sagsøge selskabets aktionærer. Dermed er selskabets ansvar begrænset til, hvad der er tilbage heri, og omfatter ikke aktionærernes ejendom.

Når staten udsteder et aktieselskabs stiftelsesbevis, udnævner den en foreløbig bestyrelse bestående af stifterne, dvs. dem, der har ansøgt om stiftelsen af selskabet. Bestyrelsen udpeger en formand, og selskabet begynder at "sælge" aktier, dvs. andele i form af aktiebeviser, som kan overdrages. Indehaveren af sådanne aktier har en række specifikke og begrænsede rettigheder, hvilke indbefatter hans dividende af den gevinst, som selskabet beslutter sig for at uddele og hans andel af selskabets kapital, hvis det beslutter at afvikle dets foretagender samt retten til at stemme en gang om året ved valget af en ny bestyrelse. Alle disse rettigheder er dog i forhold til de aktier, aktionærerne hver især besidder og har ikke noget at gøre med selve aktionærerne. For eksempel, når der skal stemmes til valg af bestyrelse, så er stemmerne fordelt i forhold til antallet af aktier og ikke antallet af personer. Altså, hvis én person ejer halvdelen af de forhandlede aktier plus én aktie, hvor antallet af de resterende aktionærer, som deler den anden halvdel af aktierne, når op til 100.000 personer, så vil denne ene aktionær have den afgørende stemme ved valget af en bestyrelse, og de øvrige aktionærers stemmer vil ingen værdi have overhovedet, om de så udgør 100.000.

Kapitalindehaverne behøver dog ofte ikke at eje halvdelen af aktierne i et selskab for at kontrollere det. Nogle gange er 5 % eller 10 % tilstrækkeligt. Det kan skyldes det faktum, at de fleste af de små aktionærer er spredte, eller det kan skyldes samarbejde mellem en gruppe af større aktionærer, der vælger en bestyrelse og på denne måde kontrollerer alle aktionærernes kapital og disponerer over alle selskabets

foretagender. Dette er en håndgribelig realitet for almindelige mennesker. Over for en sådan realitet har de fleste aktionærer ikke længere magt til disponere over deres kapital i selskabet, udover at handle med selskabets aktier på aktiemarkedet gennem slag eller køb. Dette medfører, at de ikke er partnere i et selskab, men blot ejere af aktiebeviser, som købes og sælges på aktiemarkedet uden behov for tilladelse fra hverken selskabet eller aktionærerne.

Desuden gør aktiemarkedene det muligt for de store aktionærer at sælge deres aktier i et selskab, som de selv kontrollerer, uden at søge om tilladelse fra nogen eller informere nogen. Følgelig kan de faktisk fritage sig ethvert ansvar for selskabets foretagender, som de kontrollerede og hvis anliggender de bestyrede. På samme måde behøver de ingen tilladelse fra nogen, når de ønsker at købe flere aktier, i samme selskab eller et andet selskab,. Det, der driver dem til at købe visse aktier og sælge andre er den øjeblikkelige gevinst. Således vil de sælge alle eller nogle af deres aktier, hvis aktieprisen i et selskab, de kontrollerer, stiger, og derefter vil de måske købe deres aktier tilbage, hvis prisen falder. De har således ingen loyalitet til selskabet, til andre partner heri eller til selskabets foretagender eller dets ansatte. Kapitalindehavernes hensigt med at kontrollere et givent selskab igennem dets bestyrelse tilsigter bestemt at få indflydelse på dets foretagender på en måde, der fører til en stigning i prisen af dets aktier.

Alt dette har skabt en kløft mellem aktiemarkedene og andre typer af værdipapirer og den reelle økonomi, dvs. realiteten af de selskaber, hvis aktier handles med. Dette faktum bekræftes af det nøgletal (P/E-kvoten, som står for Price/Earnings kvoten), som de handlende konstant observerer på aktiemarkedet og benytter som en standard for at måle stigning og fald i prisen af et bestemt selskabs aktier. Tallet udgør selskabets aktiekurs i aktuelle priser sammenlignet med den årlige dividend udbetalt af selskabet for hver enkelte aktie. Hvis det årlige udbytte af en enkelt aktie, eksempelvis, er 2 dollars, og aktiens pris på aktiemarkedet er 40 dollars, så er P/E-kvoten 20. Med andre ord er

selskabets udbytte per aktie 5 % af aktiens pris. Aviser bringer dagligt disse nøgletal for alle selskaber, hvis aktier handles med på aktiemarkedene. Når man betragter disse nøgletal, lægger man mærke til, at de afviger meget fra hinanden. For nogen selskaber kan tallet nå 100, mens det for andre kan være så lavt som 5. Dette indikerer kløften i forholdet mellem værdipapirer og aktiemarkeder og den reelle økonomi og selskabernes virkelighed. Det viser også, at aktiemarkedet er blevet forvandlet til et kæmpe kasino. Dette betyder, at spekulation dominerer aktiemarkedene, og skarpe og gentagne svingninger er blevet en del af markedets natur.

Så vidt aktieselskabssystemet. Hvad angår det åger-banksystem (*riba*), så betragtes det som den kapitalistiske økonomis største ulykke, fordi bankerne, takket være dette system, har formået at indsamle folks penge i form af såkaldte indskud/indlån og disponere over deres penge, som var det bankernes penge og ikke indskydernes penge. Bankerne har også formået at lovliggøre det, de har indsamlet af penge fra indskydere ved at udlåne disse penge til kapitalindehavere og forretningsmænd, herunder de handlende på aktiemarkedet, og også ved at låne penge til selve indskyderne samt at opkræve en kautionseret *riba* (rentesats) for hvert lån.

Denne legaliseringsproces er dog ikke neutral. Dette er fordi, bankernes ejere, som oftest viser sig at være kapitalindehavere, og deres selskaber har fortrinsret i bankernes lån og med en lav rentesats. Andre kapitalindehavere og forretningsmænd er så nummer to på listen under det påskud, at risikoen for tilbagebetaling ikke er tilstede. Dernæst kommer de små forretningsfolk og derefter forbrugerne blandt almindelige mennesker. Diskriminationen i udlån er tydeligt repræsenteret i de forskellige rentesatser. I USA varierer satsen, for eksempel, fra 5,8 % på lån, der gives til kapitalindehavere og større selskaber, til 20 % på lån, der gives til køb af en bil. Slutteligt så fører rentesystemet (*riba*) naturligt til, at folks penge cirkulerer blandt meget få mennesker.

Bankernes rolle på aktiemarkedet er farligere end deres rolle i den reelle økonomi, fordi de giver de der handler med aktier lån, der langt overskrider, hvad de har i rede penge eller kontanter. For eksempel kan en aktie, hvis pris på aktiemarkedet er \$100, købes med \$5 fra køberens egne penge og \$95 lånt i banken, eller lånt af en kurtageforening, der låner fra banken. Dette betyder, at denne person, der handler på aktiemarkedet kan købe et antal aktier, hvis pris er 20 gange mere end, hvad hans reelle penge kan købe. Banken låner dog udelukkende den slags penge til de store kapitalindehavere, hvilket betyder, at kun disse personer er i stand til at mangedoble deres købekraft på markedet, takket være bankerne, og dermed øge deres indflydelse på disse markeder og styre dem på vej op og ned samt forøge deres formuer på bekostning af de almindelige mennesker blandt indskydere eller de handlende.

Da de fleste købte aktier er finansierede af lån, der langt overstiger deres værdier, er et skarpt fald i aktiepriser ofte efterfulgt af et yderligere fald. Hvis en bank, for eksempel, indvilliger i at låne en af de handlende 90 % af værdien af de aktier, han ønsker at købe, og denne aktionær så køber aktier for \$1.000.000, så vil hans lån fra banken være på \$900.000. Hvis vi så antager, at priserne af hans aktier falder med 20 %, altså til en værdi på \$800.000, så vil det autoriserede lån være på \$720.000, altså 90 % af \$800.000. I så fald vil han omgående skulle tilbagebetale banken \$180.000 af sit lån, for at bevare procentdelen af lånet på de 90 % af de købte aktieværdier. Hvis han har penge til at indbetale sin udestående gæld til banken, vil han ikke være tvunget til at sælge nogle af sine aktier. Hvis han derimod ikke har pengene til rådighed, så er han tvunget til omgående at sælge sine aktier for at indfri sin udestående gæld til banken. Dette vil forøge udbuddet af disse aktier og føre til yderligere fald i priser. Hvis en række handlende kommer i en sådan situation, vil det føre til et konstant fald i priser og måske til uro på markedet.

På grundlag deraf har åger-banksystemet (*riba*) en vekslende rolle på aktiemarkedet mellem at forårsage inflation og deflation i priser og handel. Derfor plejer banker at tilbyde enorme lån til de, der handler bestemte aktier, når disses priser stiger, for dermed at mangedoble købekraften hos de pågældende. Disse handlende vil til gengæld skynde sig at købe flere aktier, og priserne vil fortsætte med at stige til et overdrevent niveau. Situationen kan dog ændre sig fra den ene dag til den anden. Bestemte aktiepriser kan falde af næsten hvilken som helst årsag, som eksempelvis et rygte eller et forfejlet projekt. Bankerne vil, i så fald, reducere deres udlån, som følge af faldet i værdien af de aktier, der fungerede som kaution for deres lån. De handlende vil derfor sælge nogle eller alle deres aktier, hvilket vil fremskynde et overdrevent fald i priser. Alt dette vil videre føre til, at bankerne reducerer deres lån yderligere på grund af det konstante fald i aktiepriser.

Til spørgsmålet om, hvor bankerne får disse midler fra, og hvor de fører dem hen, når de reducerer deres udlån, er svaret, at al denne kapital tilhører indskyderne i første omgang. Banker i *riba*-banksystemet er afhængige af, at almindelige mennesker holder de fleste af deres penge i bankerne. De er også afhængige af, at størstedelen af hvad, der hæves fra én konto ender på en anden konto i samme bank eller i en anden bank, hvor de fleste af pengene forbliver i bankvæsenet. Det, bankerne udlåner til låntagerne er, i virkeligheden, ikke penge, der udgår fra bankens depoter, men penge, der ligger på en konto, som banken åbner. Således åbner banken to konti for låntageren, én til det lån, han skylder og en anden, der indeholder et indlån, som er det beløb, der er resulteret af lånet, og hvorfra låntageren kan hæve efter eget ønske. Hvis størstedelen af indskyderne og låntagerne ville henvende sig til en bank for hæve deres indlån i kontanter, alle på samme tid, ville de ikke være i stand til det, fordi det meste af deres indlån i banken er forvandlet til lån, som kan have ført til tab, eller som kan være i andre banker, og de kan derfor ikke indløses øjeblikkeligt. I sådan et tilfælde vil banken ofte være nødt til at blive lukket og afviklet

Riba-banksystemet er baseret på “tillid” til bankerne og til at folks indlån heri er sikre, dvs. at de kan hæve alle deres indlån når som helst de ønsker. Dette er imidlertid bedrag og modstrider bankernes realitet. Dette bedrag er blevet afsløret adskillige gange i Vesten og i andre dele af verden, når indskydere ikke har været i stand til at hæve deres indlån og har tabt enorme pengesummer, og bankerne er blevet lukket eller erklæret bankerot. Derfor opfandt Vesten systemet med de uindløselige papirpenge (også kendt som obligatoriske pengesedler), og lod forvaltningen af det i én centralbank være gældende for alle bankerne i det samme land. Alt dette er blot for at dække over fejlene i *riba*-banksystemet, og for at tilsløre det faktum, at systemet er baseret på bedrag og for at forhindre at det kollapser samt opretholde folks “tillid” til det kapitalistiske system.

Det uindløselige papirpengesystem giver centralbanken lov til at udstede en valuta, der skal cirkulere over hele landet i form af trykte penge, der ikke har nogen egenverdi overhovedet. Systemet tvinger folk i det pågældende land til at acceptere denne valuta i forbindelse med opfyldelsen af rettigheder. Hvis en person skulle nægte at modtage dette papir som betaling for et lån, der skyldes ham, så vil loven og domstolene tvinge ham til at acceptere det; ellers vil han miste sit sin ret. Dette betyder, at centralbanken har ret til at udstede penge i det omfang, den vurderer nødvendigt for at realisere statens politik. Når statskassen, for eksempel, løber tør for penge i form af skatter eller andet, så “låner” staten fra centralbanken. Det vil sige, at centralbanken registrerer et lån til staten og åbner en indlånskonto, hvorfra staten kan hæve til sit forbrug, hvilket betragtes som nye penge. Hvis centralbanken ligeledes vurderer, at der er et behov for flere penge i landet til at låne ud, så vil den købe en masse statsobligationer eller selskabsobligationer og registrere disses værdier på konti hos dem der sælger, enten i centralbanken eller i de kommercielle banker. Dette betragtes også som nye penge. Et eksempel på dette er det, der fandt sted i oktober 1987, da aktiepriserne i New York faldt med 22 % på en enkelt dag. Den amerikanske Centralbank udstedte omgående store

summer penge til bankernes rådighed, for at afhjælpe rystelsens effekt. Centralbanken købte obligationer for milliarder fra bankerne og markedet generelt, og stillede disse mængder til rådighed for bankerne, således at de kunne give lån og dermed lette spekulanternes besværlighed på aktiemarkedet. Det lykkedes for systemet, for en stund, at dække over fejlene i *riba*-banksystemet i en tid, hvor der var rygter i omløb om, at Citibank, den største bank i New York, var ved at lukke ned.

At udstede penge ved at trykke papirpenge eller registrere dem på statens eller på folks konti i bankerne har også en høj omkostning, som almindelige mennesker pålægges uden at de er bevidste om dens årsager. Dette er fordi centralbankens udstedelse af penge betyder forøgelsen af mængden af valutaen, som er i omløb. Følgelig betyder det et fald i valutaens værdi. Derfor er en af fejlene ved dette system, at det altid lider af en stigning i priser på varer og tjenester. Realiteten af denne stigning, der af nogle betegnes som inflation, er, at den er en reducere af værdien af folks penge og en reducere i værdien af deres lønninger og deres levestandard. Den væsentligste fejl ved dette system er imidlertid, at det er totalt baseret på et "tillidstrick", dvs. på bedraget om, at papirpengene har en værdi, hvorimod de i virkeligheden ingen egen værdi har. Alligevel har landets love påtvunget dem med magt og gjort dem til et lovligt betalingsmiddel, der i domstolenes øjne, indfrier lån og opfylder rettigheder. I de svage lande kan den politiske tilstand let svækkes, hvormed statens anseelse rystes, hvorfor du bemærker, at disse landes papirpenge er meget svage. Regenterne af disse lande tyr ofte til at reducere værdien af valutaen vis-a-vis andre valutaer i håb om, at påbegynde tillidstricket på ny, og at det lykkes at bedrage folk med, at valutaen har en værdi.

Dette er realiteten af aktiemarkedene i Vesten og i ethvert land, der efterfølger og efterligner Vesten. Aktiemarkedene er kapitalindehavernes arnested, hvor ingen varer produceres, der er nyttige for folk, og hvor der intet andet incitament er for de handlende

end en hurtig og let gevinst. Aktiemarkeder er mere kasinoer, end de er noget som helst andet. De er som spindelvæv, der let kan rystes. De repræsenterer symbolet på den kapitalistiske grådighed og stræben efter materielle værdier. Havde det ikke været for de kapitalistiske økonomiske systemer, såsom aktieselskabssystemet, åger-banksystemet og de uindløselige papirpenge, ville disse parasitiske markeder ikke have eksisteret og ville ikke være i stand til at overleve.

Dette er realiteten af aktiemarkederne i Vesten og i ethvert land, der efterfølger og efterligner Vesten. *Shari'ah*-loven angående dette er som følgende:

Aktieselskabssystemet giver aktieselskabet en særskilt karakter i form af et begrænset ansvar for at beskytte de store kapitalindehavere og forretningsmænd m.fl. mod dem, der har fordringer i deres foretagender, i fald selskabet fejler og pådrager sig tab. Således at dem, der har fordringer i selskabet, ikke vil være i stand til at kræve noget som helst fra aktionærerne, uanset hvor store aktionærernes formuer er. Dem, der har fordringer har kun krav på, hvad der er tilbage af aktiver i selskabet.

Dette system modstrider *Shari'ah* i alle aspekter. *Shari'ah*-loven forpligter enhver til fuldt ud at returnere rettighederne til deres retmæssige ejere, og det er ikke tilladt at skære noget som helst fra. Al-Bukhari berettede via Abu Hurayrah at Allahs Sendebud ﷺ sagde:

« من أخذ أموال الناس يريد أداءها أدى الله عنه، ومن أخذ يريد إتلافها أتلفه الله. »

“For den, der tager penge fra folk med hensigten om at betale dem tilbage, så vil Allah betale på hans vegne, men den, der tager med hensigten om at spille dem væk, så vil Allah lade ham gå til spilde.”

Ahmad berettede også via Abu Hurayrah at han sagde: Allahs Sendebud ﷺ sagde:

« لتؤذن الحقوق إلى أهلها يوم القيامة حتى يُقتص للشاة الجماء
من القرناء تنطحها. »

“Sandelig, I skal tilbagebetale folks ret til de retmæssige ejere på Opstandelsedagen, således at selv fåret uden horn bliver kvit med vædderen med horn ved at stange den tilbage.”

Dermed understregede Allahs Sendebud ﷺ forpligtelsen om fuldt ud at returnere ens ret i dette liv, og hvis ikke man gør, vil man komme til det på Opstandelsedagen. Dette udgør en advarsel til dem, der tager og lever af andres ret. *Shari'ah* har gjort det uretfærdigt for de rige at forsinke tilbagebetalingen af deres gæld. Al-Bukhari berettede via Abu Hurayrah at han sagde: Allahs Sendebud ﷺ sagde:

« مَطْلُ الْغَنِيِّ ظُلْمٌ. »

“Den riges udsættelse er en uretfærdighed.”

Hvis udsættelse af gældsafregning er uretfærdigt, hvordan er det så med fratagelsen af andres ret og at udelade tilbagebetalingen heraf? Det er sandelig en større uretfærdighed og vil medføre en strengere straf. Allahs Sendebud ﷺ har meddelt os, at de bedste mennesker er dem, der er bedst når det kommer til at betale andres ret. Al-Bukhari berettede at Allahs Sendebud ﷺ sagde:

« ... فَإِنْ خَيْرَكُمْ أَحْسَنُكُمْ قِضَاءً. »

“Sandelig, de bedste af jer, er dem, der er bedst til at tilbagebetale gæld”

Derfor er det forbudt (haram) at begrænse tilbagebetalingen til långiverne og dem, der har fordringer i selskabet, til det, der er tilbage i aktieselskabet efter dets tab. De skal derimod have udbetalt alt, hvad de har til gode af gæld eller rettigheder fra aktionærernes ejendomme.

Dette er angående spørgsmålet om, at aktieselskabssystemet tildeler aktieselskabet en begrænset ansvarlighed. Med hensyn til selve aktieselskaberne, så modstrider de reglerne for selskaber i Islam. Dette er fordi aktieselskabet ifølge deres definition er **“En kontrakt, ifølge hvilken to eller flere personer forpligter sig til, at enhver af dem tager del i et finansielt projekt, ved at indskyde en sum penge til rådighed, hvorefter de deler dette projekts overskud og tab”**. I henhold til denne definition og realiteten af aktieselskabets oprettelse, så står det klart, at det, ifølge de islamiske *shari’ah*-love, ikke er en kontrakt mellem to eller flere personer, fordi en kontrakt *shari’ah*-mæssigt er baseret på tilbud og accept mellem to parter. Med andre ord skal der være to parter i kontrakten. Den ene part påtager sig tilbuddet, dvs. denne indleder kontrakten med et tilbud ved at sige: “Jeg indtræder i et partnerskab med dig” eller noget lignende; og den anden part udtrykker accept ved at sige: “Jeg accepterer” eller “Jeg giver mit samtykke” eller noget lignende. Hvis kontrakten mangler tilstedeværelsen af to parter og tilstedeværelsen af tilbud og accept, så er kontrakten ikke indgået og kan *shari’ah*-mæssigt ikke betegnes som kontrakt.

At tage del i et aktieselskab kan ske ved blot at købe dets aktier, enten af selskabet selv eller af nogen, der allerede har købt nogle af dets aktier. Aktionærens partnerskab indeholder ingen forhandlinger eller nogen aftale med selskabet eller nogen anden aktionær. Det er staten, der oprindeligt stifter aktieselskabet, dvs. får det til at eksistere og giver det dets formelle personlighed, som er uafhængig af dets aktionærer.

Det er også staten, der udsteder aktieselskabets stiftelsesoverenskomst. Hvad angår “stifterne”, så er deres eneste indbyrdes aftale ansøgningen, som de sendte til staten for at oprette selskabet. Når stiftelsesoverenskomsten er udstedt, så har selskabet disposition, og da sælger det sine aktier til stifterne og til andre folk.

Her er det tydeligt, at der ikke er to parter, som har indgået nogen kontrakt, og at der hverken er tilbud eller accept, fordi enhver, der køber bare en enkelt aktie, bliver partner. Altså er aktieselskabet ikke en aftale mellem to parter. Der er blot tale om et individs ensidige vilje til at blive partner i et selskab. Han bliver altså partner ved blot at købe en aktie i selskabet. Juraeksperter i Vesten har tolket denne type af handlinger som en overholdelse af en kontrakt, selv hvis den måtte være ensidig. Ifølge dem er det en måde at disponere over sin vilje på, når en person forpligter sig i en sag vis-a-vis en anden person eller vis-a-vis offentligheden, uagtet den anden persons eller offentlighedens samtykke eller mangel herpå. Aktieselskabskontrakten er derfor ugyldig ifølge *Shari'ah*. En kontrakt ifølge *Shari'ah* nødvendiggør tilstedeværelsen af en forbindelse mellem tilbuddet givet af en af kontrahenterne og accepten givet af den anden part, på en måde, der har direkte indflydelse på det kontraherede. Dette er ikke realiseret i aktieselskabskontrakten.

Denne realitet af aktieselskabet modstrider realiteten af selskaber i Islam. Selskabet i Islam er: **“En kontrakt mellem to eller flere parter, som aftaler at udføre et finansielt foretagende med profit som formål”**. Det er derfor en kontrakt mellem to eller flere parter; altså kan den ikke være ensidig. Derimod skal samtykket finde sted mellem to eller flere parter. Kontrakten heri skal være baseret på udførelsen af et finansielt foretagende med profit som formål. Det er ikke korrekt for kontrakten blot at være baseret på udbetalingen af penge. Det er heller ikke tilstrækkeligt at formålet blot er at indgå i et partnerskab. Således er udførelsen af et finansielt foretagende grundlaget for selskabskontrakten. Denne handling skal enten foretages af alle de

kontraherende parter eller i det mindste af én af dem, eller af nogle af dem på den ene side, med de andres kapital på den anden side. Det faktum at udførelsen af det finansielle foretagende af de to kontrahenter eller i det mindste én af dem er uundgåeligt, nødvendiggør tilstedeværelsen i selskabet af mindst én fysisk partner, med hvem kontraheringen foregår. Derfor er tilstedeværelsen af mindst én fysisk partner en forudsætning i enhver type af selskaber i Islam. Det er også et fundamentalt element i selskabets kontrakt. Hvis den fysiske partner er til stede, er partnerskabet kontraheret. I modsat fald kan partnerskabet ikke kontraheres.

Dette demonstrerer, at aktieselskabet mangler de nødvendige betingelser for at et partnerskab kan kontraheres, fordi dem, der gør sig til partnere i aktieselskabet er kun partnere i kapital, og der er ingen fysisk partner, på trods af at tilstedeværelsen af en fysisk partner er en grundlæggende betingelse i selskabets kontrakt. I aktieselskaberne er partnerskabet mellem dem fuldentyd ved den blotte tilstedeværelse af partnere i kapital alene. Aktieselskabet forvalter sine foretagender og foretager sine aktiviteter uden tilstedeværelsen af en fysisk partner. Ifølge *Shari'ah* har partneren i kapital ingen ret til at disponere over selskabet, ej heller har han retten til at arbejde i selskabet som en partner. Disposition over selskabet og arbejde heri er begrænset til den fysiske partner alene. Partnerskaber i aktieselskabet er derimod udelukkende baseret på et partnerskab i kapital og ikke et partnerskab mellem personerne. Således har hvem end, der ejer flest aktier, flest stemmer, og hvem end, der ejer færrest aktier, har færrest stemmer.

Desuden har aktieselskabet, ifølge vesterlændinges tradition, en formel personlighed, der har retten til disposition. Ifølge *Shari'ah* kan dispositionsformerne kun være gældende hos en person, der har kompetencen til disposition. Enhver disposition, der ikke udføres på denne måde vil blive betragtet som ugyldig ifølge *Shari'ah*. Således er tildelingen af dispositionsretten til en formel personlighed ikke tilladt. Dispositionsretten skal derimod nødvendigvis tildeles en af de

individer, der besidder kompetencen til at disponere. Derfor er aktieselskaberne ugyldigt ifølge *Shari'ah*.

Dette er hvad angår aktieselskaberne. Hvad angår sådanne selskabers aktier, så er de værdipapirer, der repræsenterer en andel i selskabet på købstidspunktet eller på takseringstidspunktet. De repræsenterer ikke selskabets kapital på stiftelsestidspunktet. Aktien er en integreret del af selskabets entitet og ikke en del af dets kapital. Værdien af aktierne er hverken ens eller stabil. Snarere varierer denne i forhold til selskabets udbytte og tab, og disse er ikke ens eller faste på noget tidspunkt, men de fluktuerer derimod konstant.

Med hensyn til *Shari'ahs* dom i forhold til at handle med disse aktier og med obligationer, om det er køb eller salg, så er det *haram*. Dette er fordi disse aktier tilhører selskaber, der er ugyldige ifølge *Shari'ah*. De er faktisk certifikater, der indeholder blandede summer af *halal* (lovlig) kapital og ulovlige fortjenester fra en ugyldig kontrakt og en ugyldig transaktion. Hvert af disse værdipapirer repræsenterer værdien af en andel af det ugyldige selskabs aktiver. Disse aktiver er blevet blandet med en ugyldig transaktion, som *Shari'ah* har forbudt. Således er det ulovlige penge, af hvilke køb og salg ikke er tilladt, og at handle med disse er heller ikke tilladt. Dette er også tilfældet med obligationer, i hvilke penge bliver investeret med renter (*riba*), og det samme gælder for bankaktier og lignende, da de indeholder summer af ulovlige penge; altså er køb og salg af dem ulovligt, fordi pengene indeholdt i dem er ulovlige.

Dette er med hensyn til aktieselskaber, deres systemer og deres aktier. Hvad angår *riba* (åger), hvilken er den største ulykke i den kapitalistiske økonomi og andre økonomier, så har Islam forbudt det kategorisk, uanset satsen, lille eller stor. *Riba*-pengene er absolut *haram*, og ingen person har ret til at eje sådanne penge, og de skal leveres tilbage til deres retmæssige ejere, hvis det vides hvem disse er. Grundet renters oprørende grusomhed, beskriver Allah dem, der lever af og handler

med disse som dem, hvem *Shaitan* har drevet til vanvid ved hans berøring. Allah ﷻ siger:

“Dem, der forsyner sig med renter vil ikke stå som andre end den, hvem Shaitan ved sin berøring har drevet til vanvid. Dette er fordi, de sagde: Handel er som åger (rente). Men Allah har tilladt handel og forbudt åger (rente). Således skal den, der afstår (fra at handle med rente), efter at have modtaget retledning fra sin Herre, være undskyldt for hvad, der var før (af handel med rente), og deres sag er for Allah at dømme; Og hvem end der vender tilbage (til denne overtrædelse) er ildens beboere. De vil forblive deri for evigt.” [OQM. Al-Baqarah 2: 275]

Også grundet *riba*-forbuddets alvorlighed, har Allah ﷻ erklæret krig mod dem, der lever af det. Allah ﷻ siger:

“O I som har Iman, frygt Allah og opgiv hvad, der er tilbage af jeres rentefordringer, hvis I (virkelig) er Mu'minin (troende). For hvis I ikke gør det, så forbered jer på en krigserklæring fra Allah og hans Sendebud; og hvis I vender tilbage (fra jeres synd), skal jeres hovedsummer tilkomme

jer, handl ikke uretfærdigt, og I vil ikke blive behandlet uretfærdigt.
[OQM. Al-Baqarah 2: 278-229]

Hvad angår de uindløselige papirpenge, så defineres penge som det medium, folk er enige om skal repræsentere prisen på varer og lønnen for indsats og tjenester, om dette er metallisk eller andet. Det er standarden, ifølge hvilken alle varerne og indsats og tjenester vurderes.

Metal-standarder var herskende og blev brugt i vid udstrækning længe før Islam. Da Islam kom, anerkendte Allahs Sendebud ﷺ benyttelsen af *Dinar* og *Dirham* som penge, dvs. metal-pengestandarden. Han gjorde denne til den eneste monetære standard, ifølge hvilken alle varer og indsats og tjenester blev målt.

Verden fortsatte med at adoptere guld og sølv som valuta og mønt indtil lige før den 1. Verdenskrig, hvor handel med guld og sølv ophørte. Derefter, i kølvandet på 1. Verdenskrig, blev anvendelsen af guld og sølv delvist genoptaget. Så begyndte man at reducere denne handel, og endelig blev den officielt afskaffet den 15. juli 1971, da Bretton Woods standarden, der fastlagde, at dollaren skulle dækkes af guld og forbindes til en fast pris, blev annulleret. Således blev papirpenge uindløselige (tvungne) og uden nogen dækning af guld eller sølv. De fungerede heller ikke længere som et erstatningsmiddel for guld og sølv og havde ingen egenverdi. Værdien af papirpenge blev derimod skaffet fra loven, der påtvang dem som betalingsmiddel. Kolonistaterne benyttede det som et af midlerne for kolonisering og begyndte at manipulere med verdens valutaer i overensstemmelse med deres egne interesser. Således foranledigede de monetære forstyrrelser og forårsagede økonomiske problemer. De øgede også udstedelsen af uindløselige papirpenge, hvilket førte til tårnhøj inflation og til en forringelse i valutaers købekraft. Indførelsen af de uindløselige papirpenge var en af faktorerne, der bidrog til rystelserne på fondsbørserne.

Forekomsten af disse rystelser i fondsbørserne i Vesten, og i den øvrige verden, fremhæver fordærvelsen i det kapitalistiske økonomiske system, aktieselskabssystemet, åger-banksystemet og den uindløselige-papirpenge standard. Det fremhæver ligeledes, at verden ikke kan reddes fra det kapitalistiske økonomiske systems fordærv og rystelserne på fondsbørserne, så længe disse systemer eksisterer.

Det eneste, der redder verden fra fordærvelsen i dette kapitalistiske økonomiske system, aktieselskabssystemet, åger-banksystemet og den uindløselige papirpenge-standard er afskaffelsen af dette fordærvede kapitalistiske økonomiske system inklusive afskaffelsen af aktieselskabssystemet, eller omdannelsen af disse selskaber til islamiske selskaber. For at redde verden fra denne fordærvelse må åger-banksystemet, og alle former for åger, afskaffes fuldstændigt udover afskaffelsen af den uindløselige papirpenge-standard afskaffes og en tilbagevenden til guld- og sølv-standard skal indledes.

Dermed vil den rædselsvækkende pengeinflation og åger-banklånene tilendebringes. Dette vil ligeledes gøre en ende på spekulationerne, der har forårsaget disse rystelser på fondsbørserne. Behovet for åger-banker vil få en ende. Dermed vil den økonomiske situation i verden blive stabiliseret og de monetære kriser vil forsvinde. Berettigelsen for at have fondsbørserne vil ligeledes tilendebringes og dermed de økonomiske kriser.

Må Allahs fred og velsignelser være med vor Mester, Allahs Sendebud ﷺ, hans familie, hans følgesvende og hvem end, der følger dem med godhed indtil Dommedagen.

1. Rajab 1418 e.H.

16. november 1997 e.Kr.